

INF1800 – LOGIKK OG BEREGNBARHET

FORELESNING 1: INTRODUKSJON

Roger Antonsen

Institutt for informatikk
Universitetet i Oslo

19. august 2008

(Sist oppdatert: 2008-09-03 12:35)

Velkommen til INF1800!

Introduksjon

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om **logikk** (Roger)
  - Litt om **beregnbarhet** (Lars)

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)
  - Litt om [beregnerbarhet](#) (Lars)
- Før vi begynner:

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)
  - Litt om [beregnerbarhet](#) (Lars)
- Før vi begynner:
  - Det er lov å stille spørsmål.

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)
  - Litt om [beregnerbarhet](#) (Lars)
- Før vi begynner:
  - Det er lov å stille spørsmål.
  - Dette vil bli lagt ut på kursets hjemmeside.

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)
  - Litt om [beregnerbarhet](#) (Lars)
- Før vi begynner:
  - Det er lov å stille spørsmål.
  - Dette vil bli lagt ut på kursets hjemmeside.
  - Vi begynner kvart over.

Introduksjon

- Velkommen til INF1800: Logikk og beregnbarhet!
- Plan for i dag:
  - Praktiske opplysninger
  - Innholdet i kurset
  - Litt om [logikk](#) (Roger)
  - Litt om [beregnerbarhet](#) (Lars)
- Før vi begynner:
  - Det er lov å stille spørsmål.
  - Dette vil bli lagt ut på kursets hjemmeside.
  - Vi begynner kvart over.
  - Spørsmål, kommentarer eller bemerkninger?

Praktiske opplysninger

Forelesere, tid og sted

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>
- Tirsdag kl. 14:15–16:00, Store auditorium

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>
- Tirsdag kl. 14:15–16:00, Store auditorium
- Onsdag kl. 09:15–10:00, Store auditorium

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>
- Tirsdag kl. 14:15–16:00, Store auditorium
- Onsdag kl. 09:15–10:00, Store auditorium
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>
- Tirsdag kl. 14:15–16:00, Store auditorium
- Onsdag kl. 09:15–10:00, Store auditorium
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer
- Logikkdelen: Roger

Forelesere, tid og sted

- Roger Antonsen <rantonse@ifi.uio.no>
- Lars Kristiansen <larsk@math.uio.no>
- Tirsdag kl. 14:15–16:00, Store auditorium
- Onsdag kl. 09:15–10:00, Store auditorium
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer
- Logikkdelen: Roger
- Beregnbarhetsdelen: Lars

Gruppelærere og gruppeundervisning

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>
- Alfred Bratterud <alfredb@student.matnat.uio.no>

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>
- Alfred Bratterud <alfredb@student.matnat.uio.no>
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>
- Alfred Bratterud <alfredb@student.matnat.uio.no>
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer
- Se kursets hjemmeside for tidspunkt og grupper.

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>
- Alfred Bratterud <alfredb@student.matnat.uio.no>
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer
- Se kursets hjemmeside for tidspunkt og grupper.
- Bruk gruppelærere og gruppeundervisningen!

Gruppelærere og gruppeundervisning

- Xiang He Kong <xianghek@student.matnat.uio.no>
- Alfred Bratterud <alfredb@student.matnat.uio.no>
- 15 uker $\times$ 3 (timer / uke) = 45 timer
- Se kursets hjemmeside for tidspunkt og grupper.
- Bruk gruppelærere og gruppeundervisningen!
- Veldig viktig for læringen.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4
- Oppgavene vil legges ut senest 14 dager før.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4
- Oppgavene vil legges ut senest 14 dager før.
- Bedømmes til bestått/ikke bestått.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4
- Oppgavene vil legges ut senest 14 dager før.
- Bedømmes til bestått/ikke bestått.
- Alle obligene må bestås for å kunne gå opp til eksamen.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4
- Oppgavene vil legges ut senest 14 dager før.
- Bedømmes til bestått/ikke bestått.
- Alle obligene må bestås for å kunne gå opp til eksamen.
- Skriftlig eksamen, 3 timer, uten hjelpemidler.

Obligatoriske oppgaver og eksamen

- Kurset har fire obligatoriske oppgaver.
  - Fredag 12. september: Innlevering av oblig 1
  - Fredag 3. oktober: Innlevering av oblig 2
  - Fredag 24. oktober: Innlevering av oblig 3
  - Fredag 14. november: Innlevering av oblig 4
- Oppgavene vil legges ut senest 14 dager før.
- Bedømmes til bestått/ikke bestått.
- Alle obligene må bestås for å kunne gå opp til eksamen.
- Skriftlig eksamen, 3 timer, uten hjelpemidler.
  - Mandag 15. desember kl. 0900

Oversikt over semesteret

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Oversikt over semesteret

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	
34	18	19	20	21	22	23	24	
35	25	26	27	28	29	30	31	
36	1	2	3	4	5	6	7	September
37	8	9	10	11	12	13	14	
38	15	16	17	18	19	20	21	
39	22	23	24	25	26	27	28	
40	29	30	1	2	3	4	5	Oktober
41	6	7	8	9	10	11	12	
42	13	14	15	16	17	18	19	
43	20	21	22	23	24	25	26	
44	27	28	29	30	31	1	2	November
45	3	4	5	6	7	8	9	
46	10	11	12	13	14	15	16	
47	17	18	19	20	21	22	23	
48	24	25	26	27	28	29	30	
49	1	2	3	4	5	6	7	Desember
50	8	9	10	11	12	13	14	
51	15	16	17	18	19	20	21	

Pensum og lærebok

Pensum og lærebok

- Pensum defineres av forelesningene.

Pensum og lærebok

- Pensum defineres av forelesningene.
- Vi har også en lærebok

Pensum og lærebok

- Pensum defineres av forelesningene.
- Vi har også en lærebok

James L. Hein

Discrete Structures, Logic, and Computability (2. edition)

Jones and Bartlett Publishers (2002)

ISBN: 0-7637-1843-2

Pensum og lærebok

- Pensum defineres av forelesningene.
- Vi har også en lærebok

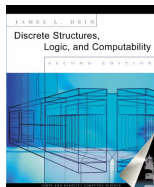

James L. Hein

Discrete Structures, Logic, and Computability (2. edition)

Jones and Bartlett Publishers (2002)

ISBN: 0-7637-1843-2

Pensum og lærebok

Pensum og lærebok

- De delene av boken som er relevant og som er pensum vil defineres presist etter hvert.

Pensum og lærebok

- De delene av boken som er relevant og som er pensum vil defineres presist etter hvert.
- Boken inneholder bakgrunnsstoff som strengt tatt ikke er nødvendig, men som kan komme godt med.

Pensum og lærebok

- De delene av boken som er relevant og som er pensum vil defineres presist etter hvert.
- Boken inneholder bakgrunnsstoff som strengt tatt ikke er nødvendig, men som kan komme godt med.
- Boken går også langt utover pensum, og inneholder mye bra for spesielt interesserte.

Pensum og lærebok

- De delene av boken som er relevant og som er pensum vil defineres presist etter hvert.
- Boken inneholder bakgrunnsstoff som strengt tatt ikke er nødvendig, men som kan komme godt med.
- Boken går også langt utover pensum, og inneholder mye bra for spesielt interesserte.
- Bruk boken som en ressurs.

Pensum og lærebok

- De delene av boken som er relevant og som er pensum vil defineres presist etter hvert.
- Boken inneholder bakgrunnsstoff som strengt tatt ikke er nødvendig, men som kan komme godt med.
- Boken går også langt utover pensum, og inneholder mye bra for spesielt interesserte.
- Bruk boken som en ressurs.
  - (Ikke les hele; det vil sannsynligvis ta for lang tid.)

Om kurset INF1800

Generelt

Generelt

- Kurset har en lang tradisjon ved UiO.

Generelt

- Kurset har en lang tradisjon ved UiO.
- Litt om logikkmiljøet ved UiO.

Generelt

- Kurset har en lang tradisjon ved UiO.
- Litt om logikkmiljøet ved UiO.
- Temaet er **formelle språk** og hvordan vi kan manipulere og gjøre **beregninger** med slike.

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

- Innføring i utsagnslogikk og predikatlogikk.

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

- Innføring i utsagnslogikk og predikatlogikk.
- Bruk av logikk som språk for kunnskapsrepresentasjon og spesifisering,

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

- Innføring i utsagnslogikk og predikatlogikk.
- Bruk av logikk som språk for kunnskapsrepresentasjon og spesifisering,
- og metoder for påvisning eller avkrefting av logisk gyldighet ved hjelp av beviskalkyler og modellkonstruksjon.

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

- Innføring i utsagnslogikk og predikatlogikk.
- Bruk av logikk som språk for kunnskapsrepresentasjon og spesifisering,
- og metoder for påvisning eller avkrefting av logisk gyldighet ved hjelp av beviskalkyler og modellkonstruksjon.
- Formelle modeller for beregninger, som endelige automater, stakkautomater og turingmaskiner,

Kort om emnet (fra kursbeskrivelsen)

- Innføring i utsagnslogikk og predikatlogikk.
- Bruk av logikk som språk for kunnskapsrepresentasjon og spesifisering,
- og metoder for påvisning eller avkrefting av logisk gyldighet ved hjelp av beviskalkyler og modellkonstruksjon.
- Formelle modeller for beregninger, som endelige automater, stakkautomater og turingmaskiner,
- og den elementære teorien for disse.

Hva lærer du? (fra kursbeskrivelsen)

Hva lærer du? (fra kursbeskrivelsen)

- Å kunne bruke **utsagnslogikk** og **predikatlogikk** som formelle språk.

Hva lærer du? (fra kursbeskrivelsen)

- Å kunne bruke **utsagnslogikk** og **predikatlogikk** som formelle språk.
- Å kunne vise hvordan en kan argumentere for **logisk gyldighet**,

Hva lærer du? (fra kursbeskrivelsen)

- Å kunne bruke **utsagnslogikk** og **predikatlogikk** som formelle språk.
- Å kunne vise hvordan en kan argumentere for **logisk gyldighet**,
- eller vise ved **falsifikasjon** at noe ikke er logisk gyldig.

Hva lærer du? (fra kursbeskrivelsen)

- Å kunne bruke **utsagnslogikk** og **predikatlogikk** som formelle språk.
- Å kunne vise hvordan en kan argumentere for **logisk gyldighet**,
- eller vise ved **falsifikasjon** at noe ikke er logisk gyldig.
- Kjennskap til metoder knyttet til **beregnbarhetsmodeller**.

Et nyttig kurs

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.
- Grunnleggende notasjon og begrepsdannelse.

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.
- Grunnleggende notasjon og begrepsdannelse.
- Resonnering og presis argumentasjon.

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.
- Grunnleggende notasjon og begrepsdannelse.
- Resonnering og presis argumentasjon.
- Man får skjerpet språkbruk og klarere tankegang.

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.
- Grunnleggende notasjon og begrepsdannelse.
- Resonnering og presis argumentasjon.
- Man får skjerpet språkbruk og klarere tankegang.
- Introduksjon til matematisk resonnering.

Et nyttig kurs

- Man lærer mye som er nyttig å kunne til senere.
- Grunnleggende notasjon og begrepsdannelse.
- Resonnering og presis argumentasjon.
- Man får skjerpet språkbruk og klarere tankegang.
- Introduksjon til matematisk resonnering.
- Men... ikke uten egeninnsats!

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sannhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekvenser
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekventer
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler
- lukkede formler

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekventer
- gyldighet
- oppfyllbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler
- lukkede formler
- sannhetstabeller

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekventer
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler
- lukkede formler
- sannhetstabeller
- sekventkalkyle

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekventer
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler
- lukkede formler
- sannhetstabeller
- sekventkalkyle
- modeller

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- utsagnslogikk
- første-ordens logikk
- syntaks
- semantikk
- formler
- konnektiver
- kvantorer
- logiske symboler
- sekventer
- gyldighet
- oppfylbarhet
- sunnhet
- kompletthet
- mengdelære
- konsistens
- bevisbarhet
- sannhetsverdier
- normalformer
- presedensregler
- skopregler
- åpne formler
- lukkede formler
- sannhetstabeller
- sekventkalkyle
- modeller
- språk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk
- regulære grammatikker

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk
- regulære grammatikker
- pumpelemmaet

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk
- regulære grammatikker
- pumpelemmaet
- kontekstfrie språk

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk
- regulære grammatikker
- pumpelemmaet
- kontekstfrie språk
- Turingmaskiner

Begreper og temaer som vi skal lære å kjenne

- grammatikker
- automater
- deterministiske automater
- ikke-deterministiske automater
- regulære uttrykk
- regulære grammatikker
- pumpelemmaet
- kontekstfrie språk
- Turingmaskiner
- ...

Litt om logikk

Språk og representasjon

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man regne på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.
- Man **representerer** og bruker **representasjonen**.

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.
- Man **representerer** og bruker **representasjonen**.
- Forskjellige språk har forskjellig **uttrykkskraft**.

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.
- Man **representerer** og bruker **representasjonen**.
- Forskjellige språk har forskjellig **uttrykkskraft**.
  - Utsagnslogikk

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.
- Man **representerer** og bruker **representasjonen**.
- Forskjellige språk har forskjellig **uttrykkskraft**.
  - Utsagnslogikk
  - Første-ordens logikk

Språk og representasjon

- Logiske språk kan brukes til å beskrive verden.
- Når man har beskrivelsen, så kan man **regne** på den.
- Det er en veldig kraftfull idé.
- Man **representerer** og bruker **representasjonen**.
- Forskjellige språk har forskjellig **uttrykkskraft**.
  - Utsagnslogikk
  - Første-ordens logikk
- Uttrykkskraft, beregnbarhet og kompleksitet står i et forhold til hverandre.

Representasjon (eksempler)

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer
- Navigasjon, romlig beskrivelse, GPS

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer
- Navigasjon, romlig beskrivelse, GPS
- Kunnskapsrepresentasjon

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer
- Navigasjon, romlig beskrivelse, GPS
- Kunnskapsrepresentasjon
- Statistikk og sannsynlighet

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer
- Navigasjon, romlig beskrivelse, GPS
- Kunnskapsrepresentasjon
- Statistikk og sannsynlighet
- Notasjonssystemer (sjonglering, skolisser, kirkeklokker)

Representasjon (eksempler)

- Musikk og noter
- Matematikk (funksjoner, grafer, integraler, ...)
- Modellering
- Egenskaper ved programmer
- Navigasjon, romlig beskrivelse, GPS
- Kunnskapsrepresentasjon
- Statistikk og sannsynlighet
- Notasjonssystemer (sjonglering, skolisser, kirkeklokker)
- ...

Logikk er et stort fag

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundament

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundament
  - Logiske paradokser og feilslutninger

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundament
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk
  - Logiske kretser

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk
  - Logiske kretser
  - Teorembevisere, kunstig intelligens

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk
  - Logiske kretser
  - Teorembevisere, kunstig intelligens
  - Distribuerte prosesser

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundamentener
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programvareverifikasjon, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk
  - Logiske kretser
  - Teorembevisere, kunstig intelligens
  - Distribuerte prosesser
  - Semantiske verktøy, semantic web

Logikk er et stort fag

- Filosofi og filosofisk logikk
  - Matematikkens fundament
  - Logiske paradokser og feilslutninger
- Matematikk og matematisk logikk
  - Bevisteori, modellteori og mengdelære
  - Rekursjonsteori, beregnbarhet
- Informatikk
  - Programverifisering, modellsjekking, debugging
  - Spesifikasjonsspråk, formelle semantikker for programmeringsspråk
  - Logiske kretser
  - Teorembevisere, kunstig intelligens
  - Distribuerte prosesser
  - Semantiske verktøy, semantic web
  - Logikker: Modallogikk, temporallogikk, beskrivelseslogikker, epistemisk logikk, deontisk logikk, fuzzy logikk